

passat per ull, o s'hagi esborrat, una tilde *surrō*; llavors desapareixeria fins aquest cas excepcional; altrament poc autoritzat, essent cosa d'un artista anònim.

No hi ha ningú que no s'adoni que és estrany de no trobar enlloc una forma **çorra* corresponent a l'aràbiga, i que pertot arreu hi hagi el suposat derivat en -on;³ fins i tot aquells que no volen dubtar de l'arabisme. Per això Neuvonen creu haver d'admetre que en portuguès, en català i en llengua d'oc és un manlleu del castellà: idea obviament insostenible, vista la massa, popularitat i antiguitat tant o més gran en cada un d'aquests idiomes.

També ens costaria de comprendre, si fos arabisme, la manca total de formes en *a*, l'article àrab, ni en portuguès i castellà, que l'hi aglutinen quasi sempre, amb caràcter permanent o almenys en variants. En fi és impossible aclarir els ulls al fet que en àrab és generalment una bossa de diners —fins i tot la variant àrab. *sarr* significa «group d'argent» a Síria i Algèria (*Mohit*, Beaussier)—, mentre que a la Península, i enllà dels Pirineus, pertany a una esfera de vida elemental, pastors, menjar de caminants, d'infanteria, de pagesos, sacs de gra per moldre; en el qual, en canvi, coincideix amb el basc.

Hem d'admetre, aquí, que els romanitzadors el declinaren *SORRO, -ONIS, admissió ben fàcil, perquè a aquests el basc pre-romà ÇORRO els havia de semblar un dels innombrables nominatius llatins en -o; i amb aquesta natural suposició desapareix fins la mínima divergència entre el mot originari i el romànic. Si el mot no s'incorporà a la *s*-dels de nissaga llatina i continuà essent ç- en castellà etc., és perquè l'aldrat basc continuava coexistint i sensible; especialment en el pla essencial: els pastors, muntanyencs i almogàvers. Altrament també en celtismes i altres relíquies pre-romanes, com *SOCA* (< cèlt. TSUKKA, arag. *zoca*, mossàr. *èoka*), veiem mantinguda la diferència entre les dues sibilants, àdhuc en posició inicial.

DERIV: *Sarrona* 'sarró gran per al bestiar etc.' (*AlcM*), 'mena de figa': «entre les figues de llei sobressurten les anomenades *sarrones*, de pell dura i fina --- les quals tenen invariablement una llàgrima de mel a la flor; també són molt saboroses les *verdals* i les de (*A*)*lcanà*», Bladé (*Benissanets*, 156). *Sarronat* *Sarroner* [*DÀg*] *Sarronet* [*Spill*, supra; *DÀg*]. *En-sarronar* [c. 1900; eds. recents de Lab.; Vogel]: també eiv. («*enserrunà*: engañar», PzCabr), amb un sentit translàtic comparable al d'*entabonar* per *tabà*, *engarjolà*, «t'he ben *hagut*» etc. Em suggereixen que vagi amb això un mot xurro *encerrellà* f. «lo» («qué encerrellà nos ha hecho éste»), que Gulsoy ha recollit a Ènguera; i bé pot ser que hi hagi bastant d'això, però si volem entendre la terminació, més aviat pensarem en algun renovellament del castellà *encerrona*, per exemple per creuament amb un derivat *remellada* que fàcilment es pot deduir dels sentits de *mellar* 'oscar, escantonar, debilitar' etc., *remellado* 'desviat' i accs. anàlogues (veg. MELLAR, DCEC/DECH). *En-sarronada*, *ensarronament*; *desensarronar*. Hi ha també *assarronar* etc., però aquest pren més aviat el sen-

tit de 'pegar, apallissar' (*DFa*); i ja Careta (*Barbr*) el recomanava com a substitut de *sacudir*, junt amb *sac-sejar* i *espolsar*: ara bé també s'ha donat a *sarró* el sentit de «tunda, tonyina», a base de la idea de 'fart de cops, munt de llenya'.

¹ Ja no en el Roergue, car el *sorroù* 'étoupe' que porten Vayssier i el *TdF* deu ser mot independent (potser en relació amb el fr. *sérancer*). — ² JHubschmid (*VRom* x, 313) no fa més que seguir el diccionari de Schuchardt, a favor de l'àrab, per rebutjar una etimologia «hispano-caucàsica»; altrament en això té raó car és frívol admetre parentius llunyans en mots tan breus i d'estructura poc típica. — ³ Formes amb terminació diferent també són rares: port. *sarrico* 'espècie de salabre per agafar el peix que s'escapa de la xarxa' (Fig), bearn. *sarròt* «sac, besace, sacoches» (Palay), cf. el citat bc. *zorrito*. Ni són tampoc segures, en llenguatges que perden la -N- intervocàlica: aquell portuguès no podria venir de **sarrigico*? Un bearn. **sañuòt* parava naturalment en allò.

SARRO II, 'espècie d'espinaç silvestre que es fa a muntanya i es menja com a enciam', del mateix origen incert que l'arag. *serrón*, *sarrón*, gascó *sarroù*; no és inversemblant que tingui origen paral·lel al nom d'herbes enciameres semblants, la cast. *cerraja*, port. *serralha*, espècie de cosconilla, ll. SERRATULA 'betònica', anomenades així, amb un derivat de SERRA, per la forma serrada o dentellada de la fulla; però queda per estudiar la relació amb noms de planta parònims i de sentit anàlegs, que obliguen a reservar l'opinió □ 1ª doc: noms documentats només des del nostre segle i fi del XIX

Per això no farem gaire més que consignar els fets, si no és reportant les poques opinions emeses, amb breus observacions. El *DÀg* posa «*sarro* o *sarró* (?) Caldes de Bohí: espècie d'espinaç bord o silvestre que mengen els pastors». En efecte totes dues formes existeixen, però força més estesa aquesta, i és la de la Vall de Boí, sentida pertot: *saròns* 'espècie d'enciam comparable a les *èkòpes*' Taüll (1962, espècie de cosconilles); «çs mengen bullits, com espinaçs», ib. (1969); jo mateix n'havia vistos a Barruera (1953) i em semblaren quasi com una repalassa, però més petites; «n'hi ha més a l'alta muntanya, com a Culieta» —alta vall, plena de pletius—: «hi ha *saròns*, llistó, sistra [sastra?] ...», Boí (1968).

I a d'altres valls pirinenques. Com a l'Alta Cerdanya: «a les pletes es fan *saròns*: com espinaçs salvatges» Er; anant per una jaça, a Eina, me'n signaren com una espècie d'enciam (1959). I de nou a la Vall de Benasc (*sarrón* Ferraz, 96), on de fet a Cerller, me la descriviren com una «espècie de cosconilla que de vegades en fan truita» i es fa molt ufanosa a les pletes, tant que n'hi ha una que perquè no és així l'anomenen *Plêta Pok-saròns* (1965). També Ballarín.

Entre Cerdanya i Ribagorça es troba la forma reduïda, que té aires de ser derivació regressiva, tenint en compte així mateix que no troba eco en gascó ni